

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
КОНСТИТУЦИЯ СУДЫ
БИЛГЕЛӘМӘСЕ

«Татарстан Республикасы территориясендә катнаш эшкәртү режимында житештерелә торган жылылык энергиясе жибәрүче “Таттеплосбыт” ачык акционерлар жәмғияте тарафыннан жылылык белән тәэммин ителә торган торак урыннарда яшәүче гражданинага һәм “ТГК Уралсинская ГРЭС” ябык акционерлар жәмғияте тарафыннан жылылык белән тәэммин ителә торган торак урыннарда яшәүче Ютазы муниципаль районның шәһәр тибындагы Урысу поселогы гражданинага торак-коммуналь хезмәт күрсәтүләр өчен гражданиның түләве артуны киметүгә максатчан субсидия бирү турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2012 елның 27 августындагы 738 номерлы карары белән расланган Гражданинның торак-коммуналь хезмәт күрсәтүләр өчен түләве артуны киметүгә максатчан субсидия турында нигезләмәнен 1.3 пункты белән үзенән конституциячел хокуклары һәм ирекләре бозылуга карата гражданин Ә.Г. Гатауллин шикаятен карауга алудан баш тарту турында

Казан шәһәре

2016 елның 19 сентябре

Татарстан Республикасы Конституция суды, Рәисе Ф.Г. Хөснәтдинов, судьялары Р.Ф. Гафиятуллин, Л.В. Кузьмина, Р.Г. Сәхиева, А.А. Хамматова, А.Р. Шакараев составында,

суд утырышында «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 44 статьясы нигезендә гражданин Ә.Г. Гатауллин шикаятен алдан өйрәнгән судья А.Р. Шакараев бәяләмәсен тыңлаганнан соң

ачыклады:

1. Татарстан Республикасы Конституция судына гражданин Ә.Г. Гатауллин «Татарстан Республикасы территориясендә катнаш эшкәртү

режимында житештерелә торган жылышлык энергиясе жибәрүче “Таттеплосбыт” ачык акционерлар жәмғияте тарафыннан жылышлык белән тәэммин ителә торган торак урыннарда яшәүче гражданнарга һәм “ТГК Уруссинская ГРЭС” ябык акционерлар жәмғияте тарафыннан жылышлык белән тәэммин ителә торган торак урыннарда яшәүче Ютазы муниципаль районның шәһәр тибындагы Урыссы поселогы гражданнарына торак-коммуналь хезмәт күрсәтүләр өчен гражданнарның түләве артуны киметүгә максатчан субсидия бирү түрүнда» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2012 елның 27 августындагы 738 номерлы карагы белән расланган Гражданнарның торак-коммуналь хезмәт күрсәтүләр өчен түләве артуны киметүгә максатчан субсидия түрүнда нигезләмәнен 1.3 пункты белән үзенең конституциячел хокуклары һәм ирекләре бозылуга карата шикаять белән мөрәжәгать итте.

Мөрәжәгать итүче тарафыннан дәгъвалана торган норматив нигезләмә билгеләгәнчә, гражданнарның торак-коммуналь хезмәт күрсәтүләр өчен түләве артуны киметүгә максатчан субсидия (алга таба — максатчан субсидия) «Торак урын һәм коммуналь хезмәт күрсәтүләр өчен түләүгә субсидияләр бирү түрүнда» Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2005 елның 14 декабрендәге 761 номерлы карагы белән расланган Торак урын һәм коммуналь хезмәт күрсәтүләр өчен түләүгә субсидияләр бирү кагыйдәләре белән билгеләнгән тәртиптә бирелә.

Шикаятында һәм ача күшымта итеп бирелгән документлар күчермәләреннән анлашылганча, гражданин Э.Г. Гатауллинга максатчан субсидия 2012 елның 1 сентябреннән 2013 елның 28 февраленә кадәрге чорга билгеләнгән булган. Ләкин, мөрәжәгать итүченең торак урын һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләү буенча бурычы булганга күрә, 2013 елның 1 гыйнварыннан максатчан субсидия ача түләнмәгән. Бурычын түләгәч, гражданин Э.Г. Гатауллин максатчан субсидияне яңа срокка билгеләү өчен мөрәжәгать иткән, ул ача 2016 елның 1 февраленнән 2016 елның 31 июленә кадәрге чорга билгеләнгән. Шул ук вакытта элегрәк билгеләнгән максатчан

субсидия тулы күләмдә аңа түләнмәгән булган. Моның белән ризалашмыйча, шикаять бируче Республика матди ярдәм үзәгенең Казан шәһәре Мәскәү районы буенча бүлегенә күрсәтелгән чор өчен аңа субсидия түләнсен дигән таләп белән мөрәжәгать иткән, анда исә дәгъвалана торган Нигезләмәнең 1.3 пункты нигезендә максатчан субсидияне яңадан исәпләүдән баш тартканнар.

Гражданин Э.Г. Гатауллин максатчан субсидиянең «Торак урын һәм коммуналь хезмәт күрсәтүләр өчен түләүгә субсидияләр бирү турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2005 елның 14 декабрендәге 761 номерлы карары белән расланган Торак урын һәм коммуналь хезмәт күрсәтүләр өчен түләүгә субсидияләр бирү кагыйдәләре белән билгеләнгән тәртиптә бирелүен законсыз дип саный.

Үз позициясен нигезләп, мөрәжәгать итүче әлеге Кагыйдәләр Россия Федерациясе Торак кодексының 159 статьясы нигезендә эшләнгән дип күрсәтә, аның фикеренчә, алар торак урын һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә субсидияләрнең гражданнарга аларның торак урынның субсидияләр исәпләп чыгару өчен куланыла торган норматив мәйданының региональ стандартлары күләменнән һәм торак-коммуналь хезмәтләр хакының региональ стандартлары күләменнән чыгып исәпләнә торган торак урын һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләү чыгымнары торак урын һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә гражданнар чыгымнарының гайләненә жыелма керемендәге максималь мөмкин булган өлешенә туры килерлек зурлыгыннан артып киткән очракта бирелү тәртибен генә билгелиләр.

Мөрәжәгать итүче ассызыklaganча, Татарстан Республикасында Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә торак һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләүдә ташлама хокукуна ия булган гражданнарының аерым категорияләренә субсидияләр бирү тәртибе һәм шартлары «Татарстан Республикасында гражданнарының аерым категорияләренә торак һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә ташлама-субсидияләр бирү турында» Татарстан Республикасы Министрлар

Кабинетының 2006 елның 24 мартандагы 126 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасында гражданнарның аерым категорияләренә торак һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә ташлама-субсидияләр бирү тәртибе һәм шартлары турында нигезләмә белән регламентлана. Шуның нигезендә Э.Г. Гатауллин максатчан субсидия югарыда күрсәтелгән Нигезләмә белән каралган торак һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә субсидия исәбенә керми, ә торак һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләү буенча гражданнарның аерым категорияләренә күрсәтелә торган социаль ярдәмнен башка чарасы булып тора дип саный.

Шуңа бәйле рәвештә, аның фикеренчә, дәгъвалана торган норматив хокукый актта максатчан субсидия бирунен үз тәртибе билгеләнергә тиеш яисә ул Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2006 елның 24 мартандагы 126 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасында гражданнарның аерым категорияләренә торак һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә ташлама-субсидияләр бирү тәртибе һәм шартлары турында нигезләмәдә каралган тәртиптә бирелергә тиеш.

Бәян ителгәннәр нигезендә гражданин Э.Г. Гатауллин Татарстан Республикасы Конституция судыннан «Татарстан Республикасы территориясендә катнаш эшкәрту режимында житештерелә торган жылылык энергиясе жибәрүче “Таттеплосбыт” ачык акционерлар жәмғияте тарафыннан жылылык белән тәэммин ителә торган торак урыннарда яшәүче гражданнарга һәм “ТГК Уруссинская ГРЭС” ябык акционерлар жәмғияте тарафыннан жылылык белән тәэммин ителә торган торак урыннарда яшәүче Ютазы муниципаль районның шәһәр тибындагы Урыссы поселогы гражданнарына торак-коммуналь хезмәт күрсәтүләр өчен гражданнарның түләве артуны киметүгә максатчан субсидия бирү турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2012 елның 27 августындагы 738 номерлы карары белән расланган Гражданнарның торак-коммуналь хезмәт күрсәтүләр өчен түләве артуны киметүгә максатчан субсидия турында нигезләмәнен 1.3 пунктын Татарстан Республикасы Конституциясенең

13, 28 (беренче өлеш), 54 (беренче өлеш) һәм 58 статьяларына туры килми дип тануны сорый.

2. Максатчан субсидияне бирү шартлары һәм тәртибе белән бәйле мәсьәләләр Татарстан Республикасы Конституция судының карау предметын тәшкил иткәннәр иде инде. Шулай, 2014 елның 28 гыйнварындагы 57-П номерлы карапда чагылдырылган хокукий позициянең мәгънәсе буенча максатчан субсидия үзенең хокукий табигате буенча социаль тәэммин итүнен мәжбүри төренә керми, Россия Федерациясе Торак кодексының 159 статьясында каралган торак урын һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә субсидияләрне алыштырмый, ә гражданнарның аерым категорияләренә өстәмә социаль ярдәм чарасы булып тора, аны түләү чыгымнарын финанслау Татарстан Республикасы бюджетында каралган акчалар исәбеннән гамәлгә ашырыла һәм ул күрсәтелгән федераль субсидияләргә өстәмә рәвештә түләнергә тиеш. Максатчан субсидия алу хокукин гамәлгә ашыру мөрәҗәгать итү характерына ия һәм аны ауга хокуклы гражданнардан аерым гамәлләр кылуны таләп итә. Субсидияне бирү гражданнаң тиешле гаризаны барлык кирәклө документлары белән тапшыруыннан соң гына хәл ителергә мөмкин. Моннан тыш, Татарстан Республикасы Конституция суды билгеләгәнчә, әлеге өстәмә социаль ярдәм чарасын кертеп, Татарстан Республикасы әлеге субсидияне бирү шартларын һәм тәртибен, шулай ук субсидия түләнә торган гражданнар категориясен һәм аны исәпләү методикасын мөстәкыйль билгеләргә хокуклы.

Татарстан Республикасы Конституция судының китерелгән хокукий позициясе үз көчендә кала. Гражданин Э.Г. Гатауллин шикаятенә карата кулланганда, бу Татарстан Республикасында максатчан субсидиянең «Торак урын һәм коммуналь хезмәт күрсәтүләр өчен түләүгә субсидияләр бирү турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2005 елның 14 декабрендәге 761 номерлы карапы белән расланган Торак урын һәм коммуналь хезмәт күрсәтүләр өчен түләүгә субсидияләр бирү кагыйдәләре белән билгеләнгән тәртиптә бирелүен билгели торган дәгъвалана торган Нигезләмәнен

1.3 пунктында каралган хокукий җайга салу карала торган максатчан субсидияне алу хокукин гамәлдә ашыруда чикләүләр куймый, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетына бирелгән дискрецион вәкаләтләр кысаларында кабул ителгән, гамәлдәге законнар таләпләренә җавап бирә һәм, димәк, аның Татарстан Республикасы Конституциясенә туры килү-килмәве мәсьәләсендә билгесезлек юк дигәнне аңлата. Шуңа бәйле рәвештә «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 46 статьясындагы беренче өлешенең 2 пункты белән үзара бәйләнештә 39 статьясындагы икенче өлешенең 1 пункты нигезендә мөрәжәгать итүченең шикаяте карала алмый. Максатчан субсидияне бирү тәртибен үзгәрту турында ул куйган мәсьәләне хәл итү гамәлдәге законнарга үзгәрешләр кертүне күздә тота, бу исә закон чыгаручы компетенциясенә керә һәм Татарстан Республикасы Конституция судының «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 3 статьясында билгеләнгән вәкаләтләренә карамый.

Бәян ителгәннәрдән чыгып һәм «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 3 статьясына, 39 статьясындагы икенче өлешенең 1 пунктына, 46 статьясындагы беренче өлешенең 1 һәм 2 пунктларына, 66 статьясындагы бишенче өлешенә, 67 статьясындагы беренче һәм икенче өлешләренә, 69, 72, 73 һәм 101 статьяларына таянып, Татарстан Республикасы Конституция суды

билгеләде:

1. «Татарстан Республикасы территориясендә катнаш эшкәртү режимында житештерелә торган жылылык энергиясе жибәрүче “Таттеплосбыт” ачык акционерлар җәмгыяте тарафыннан жылылык белән тәэммин ителә торган торак урыннарда яшәүче гражданнарга һәм “ТГК Уруссинская ГРЭС” ябык акционерлар җәмгыяте тарафыннан жылылык белән тәэммин ителә торган торак урыннарда яшәүче Ютазы

муниципаль районның шәһәр тибындагы Урыссы поселогы гражданнарына торак-коммуналь хезмәт күрсәтүләр өчен гражданнарың туләве артуны киметүгә максатчан субсидия бирү турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2012 елның 27 августындагы 738 номерлы карары белән расланган Гражданнарың торак-коммуналь хезмәт күрсәтүләр өчен туләве артуны киметүгә максатчан субсидия турында нигезләмәнең 1.3 пункты белән үзенең конституциячел хокуклары һәм ирекләре бозылуга карата гражданин Ә.Г. Гатауллин шикаятен карауга алудан баш тартырга, чөнки «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законы билгеләгән таләпләр нигезендә ул карала алмый, э мөрәжәгать итүче куйган мәсьәләне хәл итү Татарстан Республикасы Конституция суды карамагына керми.

2. Бу шикаять буенча Татарстан Республикасы Конституция суды Билгеләмәсе катгый һәм ана карата шикаять бирелми.

3. Әлеге Билгеләмәнең күчермәсен гражданин Ә.Г. Гатауллинга һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетына жибәрергә.

4. Әлеге Билгеләмә «Татарстан Республикасы Конституция суды хәбәрләре»ндә басылып чыгарга тиеш.

№ 16-О

**Татарстан Республикасы
Конституция суды**